

ΗΜΕΡΙΔΑ, Μάιος 2016

Χωρικές αφηγήσεις της μνήμης

Το μνημονικό φαινόμενο τέμνεται από τη σύνολη ερωτηματοθεσία – επιστημονική, φιλοσοφική, εικαστική- και συμπλέκεται με το δίκτυο ιχνών των τόπων/τοπίων το οποίο αντιπαραβάλλεται στην αφηρημένη σύλληψη του γεωμετρικού χώρου. Ο Paul Ricoeur υποστηρίζει ότι αυτό που νομιμοποιεί την απεμπλοκή του χώρου και του χρόνου από την εξαντικειμενικευμένη μορφή τους είναι ο δεσμός που συνάπτεται μεταξύ σωματικής μνήμης και μνήμης των τόπων/τοπίων. Το ενέργημα του κατοικείν, η σωματική εμπειρία/βίωμα, συνιστούν τον ισχυρότερο δεσμό μεταξύ χρονικότητας και χωρικότητας, εξωτερικής/συλλογικής και εσωτερικής/ιδιωτικής. Οι τόποι/τοπία ως ανακλητικά ίχνη/ενδείξεις λειτουργούν υποστηρικτικά της μνήμης. Ως εγγραφές, μνημεία, δυνάμει τεκμήρια, εμπλέκονται στις διαδικασίες αναμνημόνευσης και τελεστικής μνημόνευσης, διακυβεύοντας την ευάλωτη σχέση οικείου και αλλότριου, τη σχέση μας με τη μνήμη και τη λήθη σε όλο το επίμαχο φάσμα της από την υπερμνησία στην ερήμωση του παρελθόντος. Με ποιές χωροχρονικές τροπικότητες η μνήμη και η λήθη λειτουργούν ως δημιουργικές αναζωογονητικές δυνάμεις του κατοικείν; Με τη διεπιστημονική ημερίδα που διοργανώνουμε στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ επιδιώκουμε μία αναστοχαστική προσέγγιση όλων αυτών των ζητημάτων που αρθρώνονται γύρω από την ενική ή πληθυντική μνήμη και τα επίπεδα διαβάθμισής της στο σύγχρονο πλαίσιο της πολιτισμικής, οικονομικής και πολιτικής κρίσης.